

AKTIVNI OČETJE OBRAČAMO SVET NA BOLJE

Uredili: Mojca Freljh in Živa Humer

Vsebina

6

O aktivnem
očetovstvu

14

O zadovoljstvu s količino
in kakovostjo časa,
preživetega z otroki

20

O vrednotah in
vzgoji otrok(a)

4

Uvodne misli urednic
in očetovskim
izkušnjam na pot

10

O očetovskem in
starševskem dopustu

18

Pomen fleksibilnega
delovnika za aktivno
očetovstvo

Uvodne misli urednic in očetovskim izkušnjam na pot

»Očka v akciji«¹ je prispevek k ozaveščanju (bodočih) staršev, delodajalcev, strokovne in laične javnosti o pomenu aktivnega vključevanja moških v očetovstvo in enakomernejše porazdelitve starševske skrbi za otroka. Uspešno usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja poteka na presečišču treh ravni: **družbena** (zakonodaja, institucionalni okvir, kulturni in socialni okvir), **organizacijska** (prakse in politike delodajalcev) in **individualna** (strategije posameznih moških in žensk).

Področje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja je neločljivo povezano z zdravjem, tako psihičnim kot fizičnim. Prav zato si projektna ekipa prizadeva za ustrezne rešitve pri izzivih naslavljanja družbenih sprememb (staranje prebivalstva) in sprememb na trgu dela (podaljševanje delovne dobe, prilagoditve na starejše in mlade, ki vstopajo na trg dela, vključno s prepoznavanjem novodobnih bolezni: med njimi stres, izgorelosti, posledično absentizem). Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja je pomembno za ženske in moške ne glede na tip zaposlitve! Pri tem so pomembni vključevanje zaposlenih, sposobnost prilagajanja različnim življenjskim potekom in prepoznavanje skrbi za otroke, skrbi za starejše in skrbi zase kot relevantnih dejavnikov vpliva na oblikovanje varnih in zdravih delovnih mestih za vse!

Spremembe na individualnih ravneh in strategije ravnanja so zelo različne, zato res bogatijo pisan svet starševstva. V zadnjih desetletjih se teorije in prakse očetovstva spreminjajo, predvsem gredo v smeri razmišljanj o prednostih in priložnostih aktivnega očetovstva. **AKTIVNO VKLJUČEVANJE OČETOV V DRUŽINSKO ŽIVLJENJE IN SKRBI ZA OTROKE PRINAŠA KORISTI VSEM: MOŠKIM, OTROKOM, ŽENSKAM, DELODAJALCEM IN CELOTNI DRUŽBI.**

¹ Projekt Očka v akciji (2020–2022) koordinira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v partnerstvu z Mirovnim inštitutom. Projekt sofinancira Evropska komisija v okviru Programa za pravice, enakost in državljanstvo 2013–2020. Več informacij o projektu je dostopnih na spletni strani: <https://ockavakciji.eu/>.

Pri razmislekih, kako najbolje nasloviti raznolikost in hkrati pridobiti pozornost ciljnih javnosti pri ozaveščanju, je nastala ideja o zbiranju podpore s strani širše javnosti znanih očetov, ki delujejo na številnih področjih. Podporniki akcije so znani očetje: **David Urankar** (TV voditelj, model in podkaster), **Robert Kranjec** (smučarski skakalec) in **Miha Vodičar** (profesionalni plesalec in koreograf). Svojo podporo projektu so izrazili tudi drugi znani očetje, katerih razmisleki so zbrani na tem mestu: **Boštjan Romih** (televizijski in radijski voditelj), **Igor E. Bergant** (novinar in TV voditelj), **Seku M. Condé** (novinar in TV voditelj), **Andrej Težak Tešky** (komik, ultramaratonec in dobrodelnež), **Žiga X. Gombač** (mladinski pisatelj, TV voditelj), **Igor Bračič** (tekstopisec, glasbenik in humorist), **Aleš Novak** (komik, voditelj, igralec), **Uroš Kuzman** (matematik in komik), **Iztok Melanšek** (basist in tekstopisec skupine TABU), **Rihard Zadavec** (glasbenik in pedagog), **Dragiša Drobnjak** (profesionalni košarkarski trener in nekdanji igralec), **Nebojša Joksimović** (nekdanji slovenski košarkarski reprezentant) in **Radoslav Nesterović** (nekdanji igralec NBA in slovenski košarkarski reprezentant ter generalni sekretar KZS).

Na naslednjih straneh predstavljamo razmišljanja znanih očetov o njihovi očetovski vlogi, o očetovskem in starševskem dopustu, vrednotah, ki jih želijo prenesti na otroke, ter prepletanju poklicnih in družinskih odgovornosti ter obveznosti.

Aktivni očetje obračajo svet na bolje!

Pogled na aktivno očetovstvo lahko spremljate na spletni strani www.ockavakciji.eu ter na **FB profil Očka v akciji**.

0 aktivnem očetovstvu

Znane moške smo vprašali, kako razumejo aktivno očetovstvo. Velik pomen pripisujejo vključenosti v družinsko dinamiko, skrb in vzgojo otrok, nudenju emocionalne podpore ter preživljanju skupnega časa tako pri opravilih doma kot pri prostočasnih dejavnostih. Aktivno očetovstvo ne predstavlja zgolj zabavnih in prijetnih dejavnosti, temveč tudi bolj rutinska skrbstvena opravila. Skrbeti in poskrbeti za otroka se tako očetje kot matere priučijo s prihodom otroka.

Robert Kranjec (smučarski skakalec):

Moje mnenje je, da otrok za svojo rast, razvoj in izobrazbo potrebuje oba starša, zato je prav, da se temu nameni veliko pozornosti in se poizkuša pri tem upoštevati enakopravnost obeh. Na tem področju bi morala imeti oba starša enake obveznosti in pravice.

David Urankar (TV voditelj, model in podkaster):

Po domače rečeno, da se ti da. Najlažje je prižgati risanke, se usesti zraven in skrolati po telefonu. Veliko več energije (in včasih prerekanja) je potrebne za odhod na igrišče, sprehod, družabne igre, branje. Včasih se je treba (tudi meni) brcniti v rit! Pa da, vsaj na začetku je to bistveno, previješ, vstaneš, greš z vozičkom na sprehod. Da ne pade vedno vse samo na mamo.

Miha Vodičar (profesionalni plesalec in koreograf):

Zame je aktivno očetovstvo, da se aktivno vključuješ v vse sfere – vrtec, šolo, zdravstvo, gospodinjstvo, higieno. Predvsem pa, da si za otroka in družino vzameš čas in da preživetega časa ne meriš, ampak si popolnoma prisoten.

Igor Bračič (besedilopisec, glasbenik in humorist):

Osebo nisem ljubitelj termina »aktivno očetovstvo«, saj se mi zdi nepotrebno posebej izpostavljati ali povečevati stvari, ki bi dandanes morale biti samoumevne. Se pravi, da je skrb za otroke enakovredno porazdeljena med oba starša in da za večino stvari ni nobenih pravil o tem, kdo bi jih moral opraviti. Ploskati fotrom samo zato, ker znajo zamenjati plenico ali ker kdaj preberejo pravljico za lahko noč, se mi zdi preživeto in mogoče je čas, da lestvico počasi postavimo višje.

Mislím, da je osnovno načelo aktivnega očetovstva oz. starševstva, ki se ga tudi sam poskušam držati – vključenost. Poskušati vključiti otroke v čim več »tvojih« konjičkov in najti način, kako jih čim prej vključiti v razne dejavnosti, tako da lahko preživimo čim več časa skupaj. Na drugi strani pa seveda podpirati želje in ideje otrok ter se tudi sam učiti novih stvari, da se jim lahko kakovostno pridružiš pri njihovih igrah. Veliko se igrati skupaj, sploh na začetku, ko se morajo otroci tega še naučiti (pa še fajn je).

Danes očetje otroke čuvamo, hranimo, oblačimo, tolažimo, umivamo, učimo in vzgajamo in za to ne potrebujemo nobenega posebnega priznanja. To ne bi smelo biti več »aktivno«, ampak »normalno« očetovstvo.

Žiga X. Gombač (mladinski pisatelj):

Prisotnost. Zagotovo prisotnost, to je osnova. Vsak trenutek, vsako minuto, ob vsaki priložnosti in dogodku. Osebo mi je bila to vedno prioriteta in cilj. Vse, kar počnem v življenju, je podrejeno temu. Da sem prisoten. Iskreno prisoten, s tistimi najboljšimi lastnostmi, ki jih kot človek premorem. Z lastnostmi, ki jih otroci konec koncev v tebi prebudijo. Če si le dovoliš.

Andrej Težak Tešky (#standupmaratonec; komik, ultramaratonec in dobrodelnež):

Aktivni očka mora biti prisoten v otrokovem življenju, kolikor je le najbolj mogoče, in si predvsem razdeliti vzgojo z mamo in čim večkrat aktivnosti početi skupaj z njo. Seveda je v današnjem času lahko težko, ker smo očetje (in mame) prezaposleni, ampak to ne sme biti izgovor za sprehode v parke in na otroška igrišča, izdelovanje otroških maket na deževno nedeljo, plavanje v bazenu, kuhanje preprostih jedi in branje večerne pravljice. Prisotnost pa ni le fizična, je tudi zanimanje za otroka, za njegove potrebe, prisotnost je poslušanje in sledenje njegovim željam. Skratka, bodi vedno prisoten.

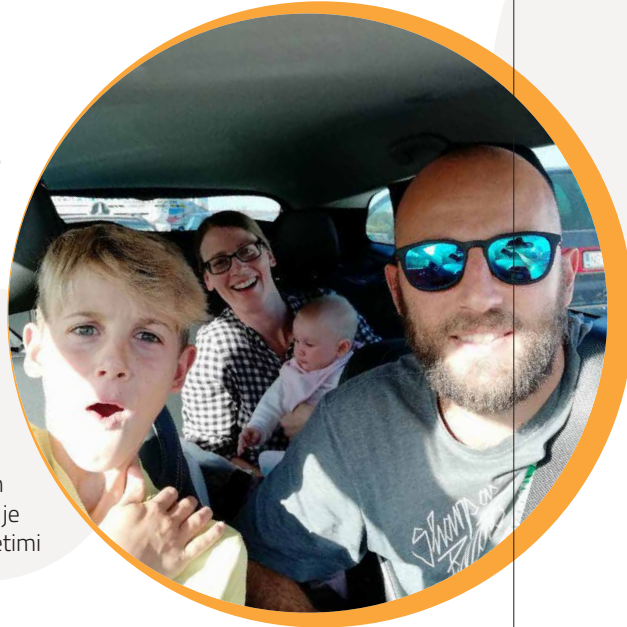

Iztok Melanšek
(basist in tekstopisec skupine TABU):

Kot smo si različni ljudje, bo najbrž različnih odgovorov na to, kaj je aktivno očetovstvo, neskončno. Položaji, v katere se rodi nedolžno bitje, so raznoliki, nekaterim je omogočeno lepo otroštvo, mnogim žal ne. Vsekakor pa je vloga vsakega »pravega« očeta, da v danih okoliščinah in po svojih najboljših naredi vse in vedno še malo več, da bo otroku omogočeno polno, brezskrbno otroštvo, da otroka vodi z vzori, ga posluša in seveda tudi spoštuje njegove ideje, predloge, kajti iz čistih otroških glav se lahko ogromno naučimo tudi s težavami odraslosti kontaminirani starši.

Nebojša Joksimovič (nekdanji slovenski košarkarski reprezentant):

Aktivno očetovstvo mi veliko pomeni. Izkušnje in odkritja, ki ti jih to prinese, so neverjetno bogati, nekaj, česar se ne da materialno kupiti. Moja definicija aktivnega očetovstva je ta, da je očetovska vloga pri vzgoji otrok vsakodnevno zaželeno, ravno tako pri opravljenih, ki so vezana na otroke: priprava obrokov, od oblačenja do umivanja zobkov, odhodov k zobozdravnikom, sprehodov, voženj otrok na razne dejavnosti, igranja in preživljanja prostega časa, pa še veliko drugih možnosti bi tukaj lahko našteval. Naj povem iskreno, ni vedno najbolj lahko in brez trenj, je pa nekaj, kar bi z veseljem ponovil tudi z desetimi otroki, če bi bila možnost takega odločanja.

Dragiša Drobnjak
(profesionalni košarkarski trener in nekdanji igralec):

Aktivno očetovstvo zame pomeni, da je oče aktivno vključen na vseh področjih družinskega življenja. Torej, ne samo pri vzgoji otrok, ampak tudi pri vseh ostalih »hišnih« opravilih. Da ti ni težko pripraviti kosila, pospraviti posode, posesati, očistiti stanovanja, pomagati otrokom pri kopanju (seveda, ko so majhni), jim prebrati zgodbe pred spanjem. Skratka, želim povedati, da vloge zame niso razdeljene na ženska in moška opravila, ampak si jih partnerja razdelita glede na trenutno stanje, v katerem se znajdetata.

Aleš Novak (komik, voditelj, igralec):

Predvsem, da je čim več prisoten. Ne samo fizično, seveda. Tempo življenja zna biti včasih res hiter in takrat se je treba spomniti, da se malo upočasni in da vseeno odložiš kakšno »nujno« stvar in raje kakšno uro več preživiš z otrokom.

Rihard Zadavec
(glasbenik in pedagog):

Potrpljenje, potrpljenje in še enkrat potrpljenje.

Uroš Kuzman (matematik in komik; med drugim v stand up predstavi »Mali otroci, veliki problemi«):

Zame aktivno očetovstvo pomeni, da je oče vseprisoten v otrokovem življenju. To pomeni, da sinu ali hčeri nudi oporo in z njima deli svoje veselje do družinskega življenja.

O očetovskem in starševskem dopustu

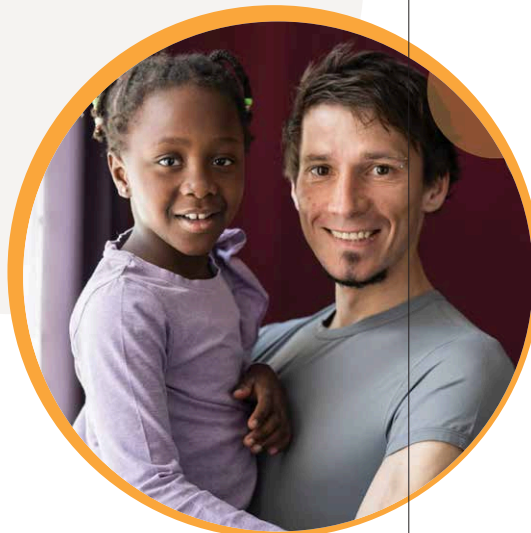
V Sloveniji je bil očetovski dopust uveden leta 2003 in predstavlja pomembno sistemsko spodbudo očetom za dejansko vključevanje v nego in skrb za otroka od njegovega rojstva dalje. Izkušnje očetov, ki so vzeli očetovski dopust in/ali pozneje starševski dopust, kažejo na prepoznanje dejavnosti, povezanih z nego in skrbjo za otroka, kot univerzalnih starševskih odgovornosti (ki niso vezane izključno na ženske kot matere).

David Urankar (TV voditelj, model in podkaster):

Očetovski dopust sem koristil pri obeh. Se mi zdi pomembno, da smo očki zraven tako pri porodu kot tudi pozneje pri previjanju, nočnem vstajanju ... Imam pa srečo, da je moje delo takšno, da sem bil pri obeh lahko veliko doma, in upam, da sem s tem malo razbremenil tudi Ajdo.

Robert Kranjec (smučarski skakalec):

Glede na to, da je najina hčerka posvojena, nama z ženo niso pripadale enake pravice do koriščenja raznoraznih dopustov. Ženi je pripadal posvojiteljski dopust v trajanju petih mesecev, kar je bilo absolutno premalo, sam pa sem bil v času prihoda najinega sončka ravno na začetku tekmovalne sezone in si nisem mogel privoščiti niti dneva dopusta oz. odsotnosti bodisi s treninga bodisi samega tekmovalja. Bi pa ob drugačnih razmerah zagotovo z veseljem koristil oz. želel koristiti vse, kar novopečenim očetom pripada.

Boštjan Romih

(televizijski in radijski voditelj):

Zaradi mojega specifičnega dela in tudi nestanovitnega statusa honorarca nisem imel niti formalne možnosti – kolikor sem izostal od dela, toliko manj je bilo cvenka. Ob rojstvih sem si vzel cca 14 dni, da smo se sestavili, porodniški dopust pa je izkoristila samo Lara, ki je bila v redni službi.

Uroš Kuzman (matematik in komik; med drugim v stand up predstavi

»Mali otroci, veliki problemi«):

Koristil sem očetovski dopust, čeprav – priznam – sem nekajkrat skočil na fakulteto odpredavat pedagoške ure, za katere nisem našel zamenjave. Ampak tega je bilo samo toliko, da je pedagoško delo teklo nemoteno. Sicer pa sem v tistem obdobju vlogo komika in predavatelja izvajal doma svoji novo pridobljeni štručki (smeh).

Miha Vodičar (profesionalni plesalec in koreograf):

Pokoristil sem oboje. Želel sem si stika in pa tega, da se me navadi in da »ve, kdo sem«.

Seku M. Condé (novinar in TV voditelj):

Ob rojstvu hčerke sem izkoristil polovico očetovskega dopusta in 15 dni letnega dopusta, tako da sem bil doma mesec dni. Preostanek očetovskega dopusta (še 15 dni) pa sem izkoristil ob uvajanju v vrtec, ko sva s hčerko vsak dan imela pravi mali jutranji ritual nove pustolovščine. Tudi sicer sva zelo hitro začela z uricami brez mame, ko si je žena lahko nekoliko odpočila in vzela čas zase, z gospodično v vozičku pa sva jo mahnila na pohajkovanje po mestu. Rad sem aktivno prisoten pri vseh njenih malih in velikih dogodkih v življenju in nadvse pomembno se mi zdi, da sem.

Aleš Novak (komik, voditelj, igralec):

Ja, za zdaj sem koristil samo 15 dni očetovskega. Polovica me še pa čaka. Prav tako še celoten starševski.

Igor E. Bergant (novinar in TV voditelj):

Da, koristil sem očetovski dopust.

Dragiša Drobnjak

(profesionalni košarkarski trener in nekdanji igralec):

Ob rojstvu otrok nisem koristil očetovskega oz. starševskega dopusta, ker v svetu profesionalnega športa tega ne poznamo. Rojstvo prvega otroka je sovpadlo z našo selitvijo v tujino. Takrat se je Suzana odločila, da za nekaj časa prekine svojo profesionalno kariero, da bi mi kot mlada družina ostali skupaj. Nisva želela, da bi živeli narazen. Ko vidiš, kako se tvoj partner odreče svoji karieri za dobrobit družine, je edino pravilno, da to spoštuješ in ceniš ter seveda pomagaš po najboljših močeh. Seveda pa, ko sem enkrat prenehal z aktivnim igranjem, je bila logična poteza, da podprem Suzano v razvoju njene kariere in se bolj vključim v vzgojo otrok in skrb za dom.

Igor Bračič

(besedilopisec, glasbenik in humorist):

Koristil sem vse možne dopuste pri obeh hčerah, malo tudi zato, ker je to ena od redkih ugodnosti, ki mi kot očetu s. p. »freelancerju« v tej državi pripadajo. Je pa bilo super preživeti nekaj mesecev doma skupaj v svojem novem družinskem krogu.

O zadovoljstvu s količino in kakovostjo časa, preživetega z otroki

Sodobni očetje si želijo preživeti več časa z otroki, o čemer pripovedujejo tudi znani očetje. Nekateri so bolj, drugi manj zadovoljni s količino in kakovostjo časa, ki ga preživijo skupaj z otroki. Vsem pa je skupna želja, da bi preživeli več časa z otroki.

Boštjan Romih (televizijski in radijski voditelj):

Tako tako. Res je švignilo mimo, preden sem se zavedel. Najmlajša ima zdaj deset let in jo še lahko obravnavam kot otroka, sin je štirinajstletni najstnik in najstarejša pri sedemnajstih včasih deluje srhljivo zrela. Z vsemi imam odnos, na katerega sem lahko z nekaj vidikov ponosen. Vseeno pa mi je nekje zadaj žal za kakšno zamujeno uro, premalo fizične in mentalne prisotnosti, za tista leta, ki sem jih »prelebdel« v divjem tempu sledenja priložnostim in karieri. Z zdajšnjo pametjo bi marsičemu rekel NE in raje ohranil več energije za družino.

David Urankar (TV voditelj, model in podkaster):

Lahko rečem, da sem zelo zadovoljen, upam, da sta tudi otroka. :) Veliko smo skupaj in z Ajdo se trudiva, da nivelirava tisto, kar si želita otroka, s tem, kar je za njiju dobro, koristno. Pri Liamu zdaj vadimo abecedo, rešujemo uganke, potem gremo pa seveda tudi na igranje s kockami. Veliko smo zunaj – tako zaradi gibanja, svežega zraka kot tudi zaradi same menjave ritma. Čisto drugače je, ko dnevno rutino (še zlasti zdaj, v karanteni) presekaš s sprehodom, tudi če dežuje!

foto: Urška Klajder, studio Prispodobe

foto: Miran Juršič

Robert Kranjec (smučarski skakalec):

Glede na to, da imava oba z ženo službo, za kar sva zelo hvaležna; prosti čas, ki ga ni tako zelo veliko, temeljito izkoristimo in ga zelo cenimo.

Aleš Novak (komik, voditelj, igralec):

Za zdaj je o. k. Malce skupen čas trpi samo takrat, ko se predstave vrstijo ena za drugo in to postane malo izziv. Sploh december zna biti za nas komike kar stresen mesec.

Žiga X. Gombač (mladinski pisatelj):

Glede tega sem precej kritičen do sebe. In nezadovoljen. Menim namreč, da bi lahko s svojimi otroki preživel več časa. A svet je naravnan tako, da moraš vedno znova loviti ravnotežje. Ravnotežje med zunanjimi impulzi vsakdana in intimo, ki jo ponuja družina. Svet je naravnan tako, da spodbuja in nagrajuje osredotočenost nase. To te lahko kot človeka povsem nevede odtuji od tistih, ki bi jim moral nameniti največ časa in pozornosti.

Iztok Melanšek (basist in tekstopisec skupine TABU):

Trudim se biti v Izinem življenju, kolikor je le mogoče. Zaradi narave svojega dela sem mnoge dni in večere odsoten. To pa se trudim nadomestiti s čim tesnejšim stikom, kadar smo skupaj: z veliko pogovora, igre, svežega zraka, branja, skupnega ustvarjanja. Največja nagrada, kadar sem odsoten, je zame tisti SMS z ženinega telefona: »Iza pravi, da te pogreša!«

Andrej Težak Tešky (#standupmaratonec; komik, ultramaratonec in dobrodelnež):

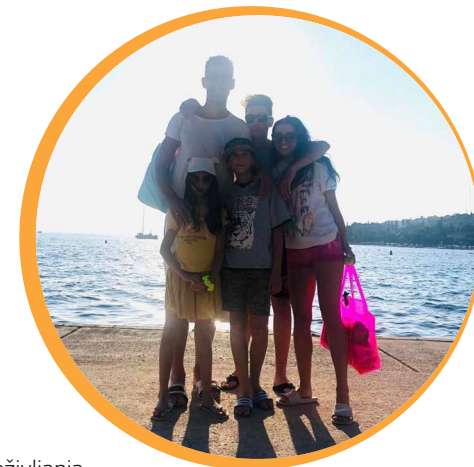
Trudim se, da je čim več kakovostno preživetega časa. Menim, da nam gre kar dobro, sem zadovoljen. Imamo dolge popoldneve, ki se zavlečejo v noč, imamo vikende, ki so samo naši, gremo na potovanja, kjer pozabimo na vse.

Radoslav Nesterovič (nekdanji igralec NBA in slovenski košarkarski reprezentant ter generalni sekretar KZS):

Z otroki se trudim preživeti čim več časa. Še posebej, ker v današnjem času prostega časa staršev skoraj ni. Je pa vedno prisoten občutek, da bi se dalo z otroki preživeti še več in bolj kakovostno.

Dragiša Drobniak (profesionalni košarkarski trener in nekdanji igralec):

Trenutno sem prezadovoljen, ker sem večinoma doma zadnji dve leti in svoj čas res posvečam otrokom. Zagotovo pa nisem bil zadovoljen, ko sem bil še aktiven športnik in sem bil veliko odsoten.

Rihard Zadavec (glasbenik in pedagog):

Zadnje leto, v času, ko razsaja virus, se je čas preživljanja z otroki znatno povečal. Kakovost tega časa pa je odvisna, kako in za koliko časa smo bili ali še bomo zaprti. Kljub stanju živimo z mislijo: »Hrabro naprej glej!«

Nebojša Joksimovič (nekdanji slovenski košarkarski reprezentant):

Količino prostega časa bi razdelil v dve kategoriji: s starejšim sinom v začetnih letih po rojstvu nisem preživljal ravno veliko prostega časa, ker je služba pač narekovala drugačen ritem in smo se drugače prilagajali. Je pa zato, v zdaj skoraj treh letih, odkar nisem v službi, to povsem drugače. Pri mlajši hčerki pa sem zraven praktično od rojstva in je količina prostega časa, ki ga skupaj preživimo, res velika. Že to, da gremo lahko skupaj na igrišča ali sprehode, je zame kakovostno izkoriščen čas.

Uroš Kuzman (matematik in komik; med drugim v stand up predstavi »Mali otroci, veliki problemi«):

Osebnostno se mi zdi, da bi lahko dal še več. Zelo težko je najti ravnovesje med starševstvom in kariero. Vseeno je naše družinsko življenje polno lepih trenutkov, preživetih izven stanovanja. Zelo veliko smo v naravi, saj sta – roko na srce – moja sinova bistveno bolj športen tip kot njun oče.

Pomen fleksibilnega delovnika za aktivno očetovstvo

Fleksibilni delavniki, vključno z možnostjo dela od doma, imajo lahko pozitivne učinke na večjo vključenost moških v nego in skrb za otroke. Prvi pogoj pa sta seveda pripravljenost in angažma očetov samih. Hkrati je pomembno, npr. pri delu od doma, imeti večji nadzor nad tem, da delo ne posega preveč v družinsko dinamiko.

David Urankar (TV voditelj, model in podkaster):

Pri meni se je fleksibilni delovnik v kombinaciji z očetovstvom pokazal za nekaj zelo dobrega. Tudi v kombinacijami z Ajdinimi delovnimi obveznostmi. Je pa tako pri delu od doma in fleksibilnem delovniku treba paziti, da ni potem vsak trenutek dneva (tudi doma) namenjen delu.

Seku M. Condé (novinar in TV voditelj):

Zaradi narave dela, ki ga opravljam, kaj veliko dela od doma pravzaprav ne morem opraviti. Morda priprave na oddajo, zbiranje informacij za kakšen prispevek. Vse to sem večinoma opravljal v času, ko je hčerka uživala ob opoldanskem počitku, ali pa zvečer, ko je odšla spat. Tudi sicer sem prepričan, da je treba čas, ko smo doma z otrokom, če se le da, v polni meri posvetiti otroku. Fleksibilni delavniki pa so pri tem seveda še kako pomembni.

Igor E. Bergant (novinar in TV voditelj):

Fleksibilen delavnik imam že vse življenje, ker je takšno pač novinarstvo. Vsekakor pa se mi zdi smiselno, da sta oba starša aktivna ter da z otrokom (ali otroci) lahko preživita čim več časa. Delo od doma je sodobnejši fenomen, ki pa pri veliko poklicih seveda ni možen, zato je pri urejanju tega področja treba upoštevati različne okoliščine družin in staršev.

Igor Bračič (besedilopisec, glasbenik in humorist):

Imam relativno fleksibilen urnik, kar mi omogoča, da z njimi preživim morda več časa kot povprečen starš, tako da sem s količino kar zadovoljen. Malce manj s kvaliteto, saj smo zaradi bivanja v mestu precej prikrajšani z obiski narave, kar moramo potem uravnovesiti z izleti konec tedna iz Ljubljane. V času korone smo se kar malo preveč navadili na razne ekrane in monitorje, saj smo se prek njih tudi družili in pogovarjali, tako da se zdaj začenja počasno in mučno odvajanje.

O vrednotah in vzgoji otrok(a)

Moški, ki so vključeni v skrb za otroke in domače delo, prenašajo vrednote in vzorce skrbstvene očetovske vloge na svoje hčere in sinove. Prav zato je ključen starševski zgled, o katerem razmišljajo tudi znani očetje.

Robert Kranjec (smučarski skakalec):

Trudim se predati čim več vrednot, kot so hvaležnost in spoštovanje, sočutje in prijaznost, integriteta, povezovanje, sodelovanje, sreča ...

Miha Vodičar

(profesionalni plesalec in koreograf):

Otroku želim predati samozavest, vero v sebe, spoštovanje drugih, ambicioznost in zavedanje, da se s pravim odnosom reši in doseže vse. Naj ve, da sva mu vedno na razpolago in da se lahko zanese na naju, ko mu bo težko.

Boštjan Romih (televizijski in radijski voditelj):

Uf, kako težko vprašanje! Neko zdravo kombinacijo med dobro samopodobo, zaupanju vase, iskanju in sledenju svojega smisla in na drugi strani odgovornost, sočutje, zavedanje, da lahko človek doseže marsikaj, ampak le tako, da veliko svojega dela in pozornosti tja tudi usmeri. Morda bi jih rad predvsem opogumil, da svoje vrednote po poti najdejo oziroma izdelajo sami.

Igor E. Bergant

(novinar in TV voditelj):

Samozavest ter spoštovanje do sebe in drugih ljudi ter okolja nasploh, empatijo, solidarnost, željo po pridobivanju in smiselni uporabi znanja, predanost in marljivost.

Aleš Novak (komik, voditelj, igralec):

Hm, dobro vprašanje. Več jih je in bom zagotovo katero izpustil. Sigurno so pa pri vrhu poštenost (do sebe in drugih), prijaznost in vztrajnost.

Žiga X. Gombač (mladinski pisatelj):

Zagotovo tiste, ki so danes, v današnji družbi, žal uvrščene med ogrožene. Pa ne bi smele biti. Predati jim želim empatijo, poštenost, solidarnost, predanost, delavnost, ustvarjalnost, vztrajnost, osredotočenost in seveda pogum. Predvsem zadnji je potreben. Tudi zato, da odkriješ in najdeš svojo pot. Da po njej kreneš in na njej vztrajaš.

Andrej Težak Tešky (#standupmaratonec; komik, ultramaratonec in dobrodelnež):

Na prvem mestu mu želim (tudi z vzorom) pokazati, da vrednote niso samo stvari, ki jih prepoznamo ali o njih govorimo, ampak moramo vrednote živeti v vsakem trenutku. Družinsko življenje, ljubezen do bližnjega, do vseh ljudi, tudi živali in rastlin, zdravo življenje in športna aktivnost, seveda tudi vedoželjnost in učenje novih stvari, pa pridnost in marljivost, ampak do neke mere, pomembna je tudi vrednota individualnosti in sledenja svojim sanjam.

Dragiša Drobnjak (profesionalni košarkarski trener in nekdanji igralec):

Najpomembnejše vrednote, ki jih želiva s Suzano predati otrokom, so, da se naučijo biti samostojni, da bodo znali poskrbeti zase in za svoje družine nekega dne, ko bodo odrasli, da razvijejo empatijo, torej da jim ni vseeno za druge ljudi ali za druga živa bitja, da so pripravljeni pomagati, da znajo biti solidarni in spoštljivi. Prvi pogoj za vse to pa je seveda ljubezen, da bodo znali izkazovati ljubezen do sveta, v katerem živimo. In menim, da v časih, v katerih je naš svet sedaj, z vsem tem sovraštvom in negativizmom, je to zelo potrebno. Ker pa s Suzano verjameva, da se otroci največ naučijo z opazovanjem in posnemanjem svojih staršev, je zelo pomembno, da najini otroci čutijo vsak dan, da so ljubljene in da odraščajo v varnem in ljubečem okolju.

Radoslav Nesterovič (nekdanji igralec NBA in slovenski košarkarski reprezentant ter generalni sekretar KZS):

Zagotovo je ena največjih vrednot, ki jo želim prenesti na otroke, da so dobri in pošteni ter da drugim nikoli ne naredijo, česar ne bi hoteli, da se zgodi njim samim.

Nebojša Joksimovič (nekdanji slovenski košarkarski reprezentant):

Vrednote, ki jih želim predati otrokoma, so v kratkem take, da si je treba vzeti čas zase in za druge ljudi v družbi, medsebojno pomagati, kolikor se da, upoštevati sebe, druge in naravo ter se učiti na napakah in na ta način zbirati izkušnje, iz katerih lahko potegnemo kaj koristnega.

Rihard Zdravec

(glasbenik in pedagog):

Socialni čut in gibanje, ki ga bodo otroci še kako potrebovali po več kot enoletnih zaviranjih in zapiranjih mladih možganov in teles.

Uroš Kuzman

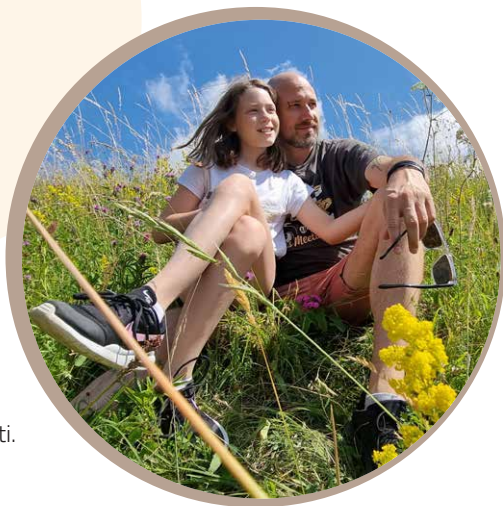
(matematik in komik; med drugim v stand up predstavi »Mali otroci, veliki problemi«):

Sinova želim pripeljati do točke, ko bosta lahko imela samostojno in srečno življenje. Moj cilj torej ni, da bi vseskozi bdela nad njima. Vesel bom, če bosta ubrala vsako svojo pot in po njej hodila ponosno. Zatorej je moj moto: »Za otroka ne moreš poskrbeti, lahko pa ga vzgojiš tako, da zase skrbi sam!«

Iztok Melanšek

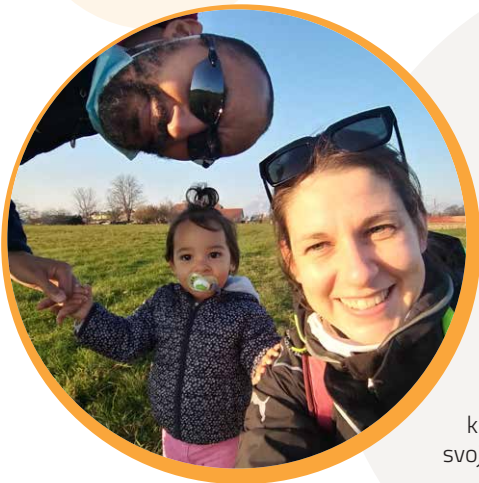
(basist in tekstopisec skupine TABU):

Naučiti otroka, da sveta ni konec pri mejah mesta, države. Brati. Spodbujati ustvarjalne ideje, pa naj bodo še tako neumne starševskim očem. Največje stvari so zrasle iz najbizarnejših idej. Brati. Naučiti spoštovati in čutiti druge, gledati na svet z očmi drugih. Brati. Kdaj tudi priznati otroku kakšno svojo napako, da se lahko uči na njej namesto na svoji. Brati.

Skupina Tabu: www.t-a-b-u.com

Avtor knjige: www.malijunaki.si/otroske-knjige/ko-bo-neza-velika-ockova-zgodba

Seku M. Condé (novinar in TV voditelj):

Predvsem si želim, da hčerka odraste v močno, samozavestno, ponosno žensko. Z ženo ji bova seveda predala vso najino ljubezen do narave, gledališča, knjig, umetnosti, do vsega, kar naju zanima, vso razburljivost raziskovanja in odkrivanja novega. Predvsem pa ji želiva trdno stati ob strani, ko bo odkrivala svoje poti, hladata za zrakom v starševski skrbi ob težavnih smereh, ki jih bo izbrala, in sijati od ponosa, ko bo našla svoj glas v tem hrupnem svetu.

Očetovski dopust bom imel

Ideje, kaj bom počel z otroki v prostem času

Vrednote, ki jih želim prenesti na otroke

AKTIVNI OČETJE OBRAČAMO SVET NA BOLJE

Publikacija je izšla v sklopu projekta »Očka v akciji«, ki ga iz sredstev Programa za pravice, enakost in državljanstvo sofinancira Evropska unija. Projekt izvajata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Mirovni inštitut. Evropska komisija ni odgovorna za vsebino in njeno nadaljnjo uporabo, ker predstavlja poglede izvajalcev projekta.

Izdajatelj: Mirovni inštitut

Uredili: Mojca Frelih in Živa Humer

Oblikovanje in priprava za tisk: Minibig, Simon Trampuš s.p.

Tisk: Tiskarna Print Point d.o.o.

Leto izdaje: julij 2022

Naklada: 400

